

Aluesuunnittelu / Ilona Mansikka ja Jouni Suominen

Vantaan kaupunki, Kaupunkirakenne ja ympäristö
kirjaamo@vantaa.fi

22.2.2023

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 053100 / Veromies ja Pakkalan pohjoisosa

Vantaan kaupunki on pyytänyt lausuntoa otsikon mukaisesta aiheesta 30.4.2023 mennessä.

Työssä laaditaan suunnitteluperiaatteita koko laajalle Veromiehen ja Pohjois-Pakkalan sekä Jumbon alueille osa-alueineen. Työn tuloksena helpotetaan asemakaavojen laadintaa ja annetaan aihioita tai valmiita ratkaisuja asemakaavamääräyksille.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa Vantaan yleiskaava 2020. Helsingin seudun vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman 13.3.2023. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisujen myötä Helsingin seudun vaihemaakuntakaava jää kokonaisuudessaan valtuuston hyväksymispäätöksen mukaisena voimaan.

Vaikka maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella ja yleiskaava ohjaa alueen tulevaa asemakaavoitusta, haluaa Uudenmaan liitto tuoda esiin näkökantojaan, sillä alueeseen liittyy merkittäviä valtakunnallisia ja maakunnallisia intressejä.

Maakuntakaavassa suunnittelualue kuuluu kehittämisperiaatemerkinnällä osoitettuun taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen sekä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeseen. Alueelle tai sen viereen on osoitettu lisäksi

- keskus (Pakkala),
- kaupan alue (Koivuhaka),
- joukkoliikenteen vaihtopaikka (Tuusulanväylä Tikkurilantie),
- valtakunnallisesti merkittävät kaksiajorataiset tiet (Maantie 135 ja Kehä III)
- maakunnallisesti merkittävä tie (Tuusulanväylä ja Ilmakehä)
- Lentoradan liikennetunnelin ohjeellinen linjaus
- Liikennealue, lentoasema (Helsinki-Vantaan lentoaseman alue)
- Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelualue (Lden 55-60 dBA) sekä

- kaksi 110 kV voimajohtoa (Tuupakka-Koivuhaka ja Pakkala-Tammisto)

Lausunto

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet on laadittu koko alueen kehittämisen ohjaamiseksi. Toisaalta niihin sisältyy myös tarkempia osa-alueita koskevia periaatteita ympäristön laadun sekä hankkeiden ja maanomistajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi. Työn tuloksena on laadittu myös asemakaavamääräyksiä käytettäväksi tulevilla asemakaavahankkeissa.

Uudenmaan liitto näkee lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet tärkeänä työvaiheena, joka kokoaa alueen kokonaisvaltaisen kehittämisen yhteiset linjaukset ja mahdollistaa alueen erityispiirteiden huomioon ottamisen. Suunnitteluperiaatteet eivät ole oikeusvaikutteisia, mutta niillä on tärkeä ohjaava ja sitouttava merkitys, kun aluetta suunnitellaan ja toteutetaan pitkän aikavälin kuluessa. Työn aikana laaditut asemakaavamääräykset osoittavat konkreettisesti, millä tavoin periaatteet välittyvät yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Tarvittaessa suunnitteluperiaatteita voidaan tarkistaa aika ajoin, mikä on alueen pitkän toteutusjänteen vuoksi kannatettavaa.

Aviapoliksen alueen kehittäminen tiiviiksi, monipuoliseksi ja käveltäväksi joukkoliikennekaupungiksi on maakuntakaavan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeen tavoitteiden mukaista. Maakuntakaavan yleiset suunnittelumääräykset edellyttävät, että alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kestäviä ratkaisuja. Alue- ja yhdyskuntarakennetta tulee kehittää olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Olemassa olevia taajamia tulee kehittää niiden maankäyttöä täydentäen ja tehostaen ja niiden toiminnallista rakennetta monipuolistaen. Taajama-alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä päivittäisten palveluiden saavutettavuutta. Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet edistävät maakuntakaavan tavoitteiden toteutumista.

Aviapoliksen alueen sijainti on erinomainen sekä seudullisen että valtakunnallisen saavutettavuuden näkökulmasta. Helsinki-Vantaan lentoaseman ansiosta myös kansainvälinen saavutettavuus on poikkeuksellisen hyvä. Kehärata ja tuleva Vantaan ratikka mahdollistavat kestäväan joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen kehittämisen. Suunnitteluperiaatteissa on kiinnitetty erityisen paljon huomiota houkuttelevan kävely-ympäristön luomiseen. Tavoitteena on synnyttää toiminnallisesti monipuolista ja visuaalisesti kiinnostavaa kaupunkiympäristöä, mikä lisää alueen veto- ja pitovoimaa ja vähentää liikkumistarvetta muualle. Kestävää liikkumista tukevat tavoitteet ovat samansuuntaisia maakuntakaavan tavoitteiden kanssa.

Aviapoliksen viheralueiden osuus on hyvin pieni verrattuna Vantaan muihin osiin. Suunnitteluperiaatteet ohjaavat lisäämään alueen vehreyttä ja säilyttämään olemassa olevia metsäisiä alueita. Erityyppisistä viheralueista

ja -reiteistä on tarkoitus muodostaa yhtenäinen viherverkosto. Hulevesien hallinta perustuu luonnonmukaisiin ratkaisuihin. Periaatteet ovat hyvin kannatettavia ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseksi ja asuinympäristön terveellisyyden ja viihtyisyyden varmistamiseksi.

Vantaan kaupungin tavoite saavuttaa hiilineutraalisuus vuoteen 2030 mennessä on yhteneväinen koko Uudenmaan tavoitteen kanssa. Tavoitteen saavuttamiseksi Aviapoliksen suunnittelussa noudatetaan kaupungin hiilineutraalisuuden toimintamallia, jota sovelletaan kaikissa asemakaavahankkeissa. Toimintamallilla pyritään varmistamaan sujuva yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä hiilineutraalisuutta edistävän keinovalikoiman ajantasaisuus ja huomiointi jo kaavoituksen alkuvaiheessa. Uudenmaan liitto pitää toimintamallia ansiokkaana.

Kiehtova kaupunki -suunnitteluperiaatteen tavoitteen mukaisesti lentokentän läheisyys ja erinomaiset liikenneyhteydet eri puolille Suomea ja maailmaa ovat Aviapoliksen valttikortteja työpaikkojen sijoittumisessa. Tämän tavoitteen tukemiseen liittyviä periaatteita ei kuitenkaan ole esitetty. Ne on syytä nostaa esiin toisaalta työpaikkojen ja asumisen sijoittumisen ja yhtäältä koko alueen seudullisen, maakunnallisen ja valtakunnallisen kannalta. Valtakunnallisen saavutettavuuden kannalta oleelliset alueet suunnitteluperiaatteiden alueella ovat Kehä III, Lentoasemantie sekä Aviapoliksen asema, maakunnallisesti merkittäviä liikennealueita puolestaan Tuusulanväylä ja Ilmakehä. Myös Tuusulanväylän ja Tikkurilantien välisen joukkoliikenteen vaihtopaikan sujuvat vaihtoyhteydet vaikuttavat alueen maakunnalliseen saavutettavuuteen.

Aviapolis antaa erinomaiset näkyvyysmahdollisuudet älyliikenneratkaisujen näyttämönä. Suunnitteluperiaatteissa voisi näkyä paremmin jakelulogistiikka ja henkilöliikennelogistiikka uusine mahdollisine ratkaisuineen. Alue muuntuu hiljalleen logistiikkapainotteisesta teollisuusalueesta keskustaksi palveluineen, ja lentokentän läheisyys mahdollistaa suurien ihmismäärien vierailun alueella.

Suunnitteluperiaatteisiin kannattaa lisätä kestävä liikunnan edistämiseksi myös paikallisen, erityisesti pyörille tarkoitetun, liityntäpysäköinnin rooli ja siihen liittyviä periaatteita.

Uudenmaan liitto pitää lausunnolla olevia Vantaan lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteita erinomaisena pohjana Aviapoliksen alueen jatkosuunnittelulle.

Paula Autioniemi
Va. Aluesuunnittelun
vastuualueen johtaja

Ilona Mansikka
Kaavoituspäällikkö

Jakelu

Vantaan kaupunki
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus / Tuomas Autere